

πόν, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ συναντηθῶμεν;
— Σιγά, σιγά, διότι, ἐὰν σὰς ἀκούσῃ
τις, θὰ εἶπῃ, ὅτι ἡμεῖς περιωρίσθημεν εἰς
μόνας τὰς ἀοιδούς. Χάρις τῷ Θεῷ, δὲν
εἶναι μόνος ὁ οἶκος τοῦ κυρίου Λεωνίδου
φιλόξενος εἰς τὴν Σμύρνην, ἀλλ' ὑμεῖς εἰ-
σθε ἀποκλειστικὸς καὶ ἔχετε πρὸς τοῦτο
εὐλόγους ἀφορμάς.

— Δὲν εἶμαι ἀποκλειστικὸς, ἀλλὰ
ζῶν τῆς συνηθείας. Ὁμοιάζω πρὸς τὸν
ἵππον, ὅστις σταματᾷ πρὸ τῆς θύρας, εἰς
τὴν ὁποίαν τῷ δίδωσι σάκχαρι.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΔΜΛ.

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

ΑΛΗΘΕΣ ΔΡΑΜΑ ΕΝ ΜΙΚΡΑΙ ΑΣΙΑΙ

[Συνέχεια]

Καὶ ἀληθὲς μὲν ὅτι οὐδέποτε ἔχει τὸ δι-
καίωμα παρὰ ταῖς ἑλληνικαῖς κοινότησι
τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τὸ τέκνον νὰ ἀντιτείνῃ
εἰς τὴν τυχὸν γενομένην ἐκλογὴν τῶν γο-
νέων ἢ τῶν πρεσβυτέρων ἐκ τῶν συγγε-
νῶν, ἀλλ' ἡ μήτηρ τοῦ Δημητρίου ἦτο
ὅπως δῆποτε πεπρωκισμένη διὰ νοημο-
σύνης ἱκανῆς καὶ διὰ στοργῆς μεγάλης,
ὥστε πρὸ παντός ἐπόθει τὴν εὐδαιμονίαν
τοῦ υἱοῦ τῆς, ὅθεν εἰς πάσας τὰς εἴτε
ἐμμέσως εἴτε ἀμέσως ὑπὸ τῶν διαφόρων
συγγενῶν καὶ οἰκείων γινομένης προτάσεις
περὶ ὠραίας, ὕγιους, νοικοκυρᾶς κτλ. κό-
ρης, ἀπήντα στερεοτύπως :

— Ἀφῆστε νὰ περάσῃ ἄλιγος καιρὸς
ἀκόμη. Ὁ Δημητράκης μου δὲν θὰ φύγῃ
ἄγλιωρα. Ἔχουμε καιρὸν.

Καὶ προέτρεπε τὸν Δημήτριον νὰ με-
ταβαίῃ ὅπου ἐτελεῖτο πανηγυρὶς τις εἴτε
τοῦ ἰδικοῦ τῶν χωρίου εἴτε καὶ τῶν πέριξ
χριστιανικῶν κωμοπόλεων, ὅποτε τὰ πρὸς
γάμον ὠριμα κοράσια διεσκεδάζον χορεύον-
τα τοὺς συνήθεις τοῦ τόπου χοροὺς καὶ
μάλιστα τὸν ὄλως ἰδιόρρυθμον ἐκεῖνον, ὅς-
τις εἶναι εἶδος καρσιλαμά, καθ' ὅναι χορεύου-
σαι κροτοῦσι μετὰ χάριτος ζευγὸς ξυλίνων
κοχλιαρίων ἰδέαν τινὰ τούτου λαμβάνου-
σιν οἱ ἰδόντες τὴν δεσποινίδα Haussmann
ἐν τῇ λαμπρᾷ Carmen, ἣτις δις ἤδη ἐ-
ψάλη ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ θιάσου ἐν τῷ
Νέφ Θεάτρῳ Ἀθηνῶν, χειροκροτηθεῖσα
διὰ τὴν ἡδυπαθῆ μουσικὴν τοῦ Brizet
καὶ τὸ γλυκὺ ἄσμα τῆς συμπαθοῦς ἀοι-
δοῦ. Αἱ τοιαῦται συναθροίσεις τῶν Ἑλ-
ληνίδων κορῶν δὲν εἶναι ἄγνωστοι καὶ
ἐν τῇ Ἐλευθερᾷ Ἑλλάδι· ἐνθυμούμαι δὲ
τοιαύτην πανηγυρίαν ἐν Λεωνιδίῳ τῆς
Κυνουρίας, ἣν οἱ ἐντόπιοι ἀστεϊζόμενοι
καλοῦσι Γαῖδουροπάζαρον, ἐκεῖ δέ, ὡς
ἐν ἐκθέσει τινὶ καλλονῆς, πολλοὶ ἐκ τῶν
κατὰ τὰς ἑορτὰς εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν
ἐπανελθόντων βλέπουσι τὰς ὠραίας τῆς
γενετείρας καὶ ἐκλέγουσι τὸ ἕτερον ἡμισυ
αὐτῶν.

Ὁ Δημήτριος περιῆλθε πάσας τὰς κώ-
μας καὶ τὰ χωρία τῆς περιφερείας Νί-
γδης, ἀλλὰ τὸ βλέμμα του ἔμεινε προς-

ηλωμένον ἐπὶ τῆς συμπατριώτιδος αὐτοῦ
Μαρίας. Ἀπεῖρους καλλονὰς εἶχεν ἰδεῖ
καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Σμύρῃ
κατὰ τὴν ὀλιγόωρον ἀποβίβασίν του ἐν
τῇ καλλιγύναικι ταύτῃ τῆς Ἰωνίας πό-
λει, καὶ νῦν ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ, ἀλλ' ἐνό-
μιζεν ὅτι οὐδεμία καλλονὴ ἔφθανε τὴν
ἁρμονίαν τῆς τελειότητος τῶν διαφόρων
χαρακτηριστικῶν τῆς ὠραιότητος τῆς
δρσοεῖρας Μαρίας τοῦ χωρίου του. Ἡ Μι-
κρὰ Ἀσία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ πολὺ
κατωτέρα ἄλλων χωρῶν ὡς πρὸς τὰς
γυναικείας κυρίως καλλονὰς, ἐν πολλοῖς
μάλιστα δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ πολὺ
ἀνωτέρα. Φυσικὸν κάλλος, ὅλως ξένον
τῆς τέχνης, διήκει ἀπὸ τῆς μιᾶς ἄκρας
μέχρι τῆς ἄλλης τὴν ἀπέραντον ταύτην
χερσόνησον. Ἰδίως τὸ μελαγχροινὸν χρῶμα
εὐρίσκεται ἐν πληθῶρα· οὐχὶ μόνον αἱ Ὀ-
θωμανίδες καὶ αἱ ἡδυπαθεῖς Ἀρμενίδες,
ἀλλὰ κυρίως αἱ Ἑλληνίδες διαπρέπουσιν,
ὧν μετὰ πολλοῦ θαυμασμοῦ βλέπει τις τὰ
ἀγαλαματώδη κάλλη ἐν τῇ φυσικῇ, τῇ ἀ-
περίττω αὐτῶν περιβολῇ. Ἐν ᾧ δὲ αἱ Ὀ-
θωμανίδες καὶ αὐταὶ αἱ Ἀρμενίδες δια-
φόρους μηχανῶνται τέχναις, ὅπως προς-
θέσωσι διὰ τῆς τέχνης εἰς τὴν φύσιν
κάλλος τι μὴ ὑπάρχον παρ' αὐταῖς, αἱ
Ἑλληνίδες ἀπ' ἐναντίας οὐδεμίαν πρόσ-
θετον κόμμωσιν ἢ ἄλλην τινὰ ἐκ τῶν
ἀπειροπληθῶν τῆς καλλυτικῆς ἐπινοή-
σεων μεταχειρίζονται, διότι θεωροῦσιν
ἀμάχημα τὴν παραποίησην ταύτην τοῦ
ἔργου τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἐνδυμασία τῶν Ἑλ-
ληνίδων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἶναι ἀφε-
λεστάτη, ποδῆρης, ὁμοία περίπου πρὸς
τὴν τῶν Ἐλευσινίων γυναικῶν, κοσμῆ-
ματα δὲ ὀλίγα φλωρία εἰς τὸ μέτωπον
καὶ χρυσοῦν τι κόσμημα περὶ τὸν λαιμόν,
καὶ τῶν πλουσιωτέρων καὶ μακρὰ σειρὰ
φλωρίων ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἐξαρτωμένη
καὶ μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ κατερχομένη· τὴν
δὲ κόμην, τὴν πλουσίαν, τὴν ἀφθονον,
τὴν ὄνειρῶδη διὰ τὰς γυναῖκας τῆς Εὐ-
ρώπης κόμην ἀπὸ αἰῶνων πλέκουσιν εἰς
μικροὺς πλοκάμους, οὓς συνδέουσι διὰ
δύο - τριῶν σειρῶν φλωρίων. Μὴ δὲ νομίση
τις ὅτι αἱ Ἑλληνίδες τῆς Ἀνατολῆς, φέ-
ρουσαι τοσοῦτον πλοῦτον περὶ τὸ σῶμα,
εἶναι παραδεδομένοι εἰς τὴν σπατάλην.
Σκέπτονται μακρότερον, καὶ κατὰ τοῦτο
ἴσως εἶναι ἐσφαλμένη ἡ τουρκικὴ παροι-
μία, ἡ λέγουσα ἐν γένει περὶ τῆς γυναι-
κός, ἣν θεωροῦσιν, ὡς γνωστόν, οἱ Τοῦρ-
κοὶ πολὺ κατώτερον τοῦ ἀνδρὸς πλάσμα,
Μακρὰ μὰλλιά καὶ κοντὴ γυῖσι.

Αἱ γυναῖκες τῆς Ἀνατολῆς φοβοῦνται
πολὺ τὸ μέλλον, διότι τὸ πλεῖστον μέρος
τοῦ βίου των οἱ σύζυγοι αὐτῶν διέρχονται
ἐν τῇ ξένῃ καί, ἀγνοοῦσαι τί ἀπευκταῖον
δύναται νὰ συμβῇ, περιορίζονται εἰς κο-
σμῆματα τοιαῦτα, τὰ ὅποια εἶναι πάντα
παράδες. Διότι, ἂν ἔλθῃ χρόνος δύσευτος
καὶ χρόνος δυστυχησμένους, ἔχουσα ἡ χήρα
τὰ φλωρία ἐκεῖνα, ἄτινα ἐν τῇ εὐδαιμο-
νίᾳ αὐτῆς ἐκόσμου τὸ στηθός, τὸ μέτω-
πον καὶ τὴν κόμην τῆς, δύναται νὰ ζήσῃ
ἐπὶ χρόνον ἀρκετόν, μέχρις οὐ εὐοίωνότε-
ρον ἀνταίτη καὶ δι' αὐτὴν τὸ μέλλον.

Αἱ εἰς τὰ διάφορα χριστιανικὰ χωρία
ἐκδρομαὶ τοῦ Δημητρίου καὶ ἡ θέα τῶν
ἐν αὐτοῖς διαθεσίμων κορασιῶν ἀντί, ὡς
προσεδόκων οἱ πολλοὶ τῶν συγγενῶν, νὰ
ἐλκύσῃ εἰς τι ἐξ αὐτῶν τὴν συμπαθειαν
καὶ τὸν ἔρωτά του, ἀπ' ἐναντίας στερρό-
τερον προσήλου αὐτὸν εἰς τὴν ἐκ τῆς πα-
τρίδος αὐτοῦ Μαρίας. Συγκρίνων πάσας
τὰς καλλονὰς τῶν λοιπῶν χωρίων καὶ κω-
μοπόλεων εὕρισκεν αὐτὰς ὑστερούσας πολὺ,
ὑπερτέραν δὲ πάσης συγκρίσεως τὴν ἀ-
φελῆ παιδίσκην τοῦ μικροῦ χωρίου του.
Ἀφῆκεν αὐτὴν, ἀναχωρῶν εἰς Κωνσταν-
τινούπολιν, μικρὸν παιδίον μόλις ψελλίζον
ὀλίγας λέξεις, καὶ ἔβλεπεν αὐτὴν νῦν ἀ-
ναπτυχθεῖσαν καταπληκτικῶς κατὰ τε τὸ
σῶμα καὶ τὰς χάριτας τοῦ πνεύματος.
Πολλάκις ἤκουεν, ἐν Κωνσταντινουπόλει
εὕρισκόμενος, νὰ ἐπαινῆται τὸ σπάνιον
κάλλος τῆς Μαρίας, ἀλλ' ὑπώπτευε πάν-
τοτε μὴ οἱ ἔπαινοι οὗτοι ἐγένοντο τῇ εἰς-
ηγήσει τῶν συγγενῶν τῆς κόρης ἢ καὶ τῆς
ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς, ὅπως προσελκύσω
τὴν προσοχὴν αὐτοῦ. Δὲν εἶπεν ὁ πατὴρ
τῆς Ἰστορίας : ὠτα τυγχάνει ἀνθρώποισι
έόντα ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν ;

Καὶ διὰ τί νὰ ἀποτελέσῃ ἐξαίρεσιν ὁ
Δημήτριος ; Ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ καὶ οὐχὶ νὰ
ἀκούῃ· νὰ βασισθῇ ἐπὶ τῆς ἰδίας ἀντιλή-
ψεως καὶ κρίσεως, οὐχὶ δὲ ἐπὶ τῆς τῶν ἄλ-
λων, οἵτινες, ἄλλους ὀφθαλμοὺς ἔχοντες,
πιθάνον ἄλλως νὰ ἔβλεπον τὰ πράγματα.
Καὶ εἶδεν. Καὶ ἐπίστευσεν ὅτι οἱ ἔπαινοι
ἦσαν κατώτεροι τῆς ἀληθείας, ὅτι τῷ ὄντι
ἡ Μαρία ἦτο καλλονὴ σπάνια, ἐπιβάλλουσα
παντὶ τῷ ὄρωντι αὐτὴν σέβας καὶ ἐκ-
πληξιν. Ὅ,τι δὲ κυρίως ἐμάγευεν ἦτο ἡ
ἀφέλεια αὐτῆς, ἡ παιδική, ἡ ἀγνή, ἡ ἀνύ-
ποπτος ἀφέλεια, μεθ' ἧς ἐξετέλει πάσας
τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας. Οὐδεμία ἐν τῷ
χωρίῳ κόρη ἠδύνατο νὰ παραβληθῇ πρὸς
τὴν καθαρότητα τῆς τε ψυχῆς καὶ τοῦ
σώματος τῆς Μαρίας.

Δὲν εἶχες ἀνάγκην νὰ εἰσέλθῃς ἐντὸς
τοῦ πατρικοῦ οἴκου τῆς Μαρίας ἵνα ἴδῃς
καὶ ἀπολαύσῃς τὸ ἀόριστον ἐκεῖνο ἄρω-
μα, ὅπερ διαχέεται γλυκυθύμως εἰς τὴν
ψυχὴν ἡμῶν διὰ τῆς παρουσίας κόρης.
Καὶ μακρόθεν ὡσφραίνεσο τὸ ἄρωμα ἐκεῖ-
νο. Ἡ αὐλειὸς θύρα τῆς οἰκίας τῆς Μα-
ρίας ἐλαμποκόπει ἐκ καθαρότητος, διότι
καθ' ἐκάστην μετ' ἐπιμελείας ἐσάρωνε τὴν
ὁδόν, οἱ δὲ πάσης ἡλικίας συγχώριοι αὐ-
τῆς, διερχόμενοι πρὸ τῆς οἰκίας αὐτῆς
ἠσθάνοντο ἰδιαιτέρων εὐχαρίστησιν, ἣν
οὐδὲ ὅλως ἀπέκρυπτον, ἠγάπων πάντες ἀνε-
πιφυλάκτως τὴν φιλόκαλον κόρην, πάντοτε
δὲ ὡς παράδειγμα τὴν Μαρίαν προέβαλλον
εἰς τὰς θυγατέρας ἢ ἀδελφὰς αὐτῶν. Ὁ
Δημήτριος ἄμα τὸ πρῶτον ἰδὼν αὐτὴν ἐ-
νόμισεν ὅτι εὗρε τὸν ποθούμενον σύντροφον
τοῦ βίου του. Προσηλώθη πρὸ τῆς διαβαί-
νούσης παρθένου καὶ ἔκτοτε πᾶς διαλο-
γισμὸς αὐτοῦ πρὸς τὴν Μαρίαν περιεστρέ-
φετο.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ